

Nr 143.

Av herr **Lundqvist m. fl.**, om anslag till understöd åt finlandssvenska skönlitterära författare.

Under det gångna året höjdes i dagspressen i Sverige röster för att man måtte uppmärksamma och understödja det kulturarbete, som på ett fördömligt sätt utfördes av de skönlitterära finlandssvenska författarna. Detta kulturarbete har varit till stort gagn ej endast för de 360 000 svenskar i Finland utan också för vårt land, då vår egen skönlitteratur härigenom erhållit värdefulla tillskott.

Det ligger emellertid i öppen dag, att de finlandssvenska böckerna icke kunna få den spridning som de rikssvenska ha. Detta medför, att ekonomiska svårigheter i de flesta fall möta, för att denna gren av svensk kultur skall kunna vidmakthållas. De anslag och stipendier, som rikssvenska skönlitterära författare kunna tilldelas av staten eller enskilda institutioner, äro i de flesta fall ej tillgängliga för de svenska författarna i Finland. Visserligen kunna dessa senare erhålla statsstipendier av den finska staten eller från finländska stipendiefonder, men med hänsyn särskilt till det finansiella läget i Finland, vilket land alltjämt har att dragas med skadeståndslieferanser och en stark inflation, bli dessa anslag och stipendier få och av ganska ringa värde.

Kunde genom ökad propaganda större omsättning vinnas i Sverige för finlandssvensk litteratur, vore detta av ekonomisk betydelse för de finlandssvenska författarna. Men detta synes vara ganska svårt att i någon större utsträckning genomföra, varför även andra utvägar måste sökas, om man vill gynna den finlandssvenska kulturen. Enligt vårt förmenande ter det sig därvid naturligt, att vårt land genom ett mindre anslag för stipendier eller dylikt räcker de svenska författarna i Finland en hjälpande hand. Svensk kultur är och bör ej vara bunden av riksgränserna, utan statsmakterna synas oss böra lämna ekonomiskt stöd åt dessa kulturbärare, även om de ej äro innehavare av svenskt medborgarskap.

Statliga anslag ha som bekant tidigare förekommit i sådant sammanhang. Vi syfta härvid bland annat på det intresse, som på sin tid visades den estlandssvenska kulturen och det svenska språkets vidmakthållande i Estland. Under en följd av år utgingo statsanslag till upprätthållandet av svenska läroanstalter i nämnda land. Sedan elva år ha dessa anslag på grund av kända förhållanden icke kunnat utgå.

Ett årsanslag till de finlandssvenska författarna synes oss kunna begränsas till förslagsvis 5 000 kronor. Ett sådant anslag skulle såväl ur ekonomisk som moralisk synpunkt ha betydelse ej endast för det svenska Finland utan också för Sverige, då härigenom komme att understödjas en även för vårt eget land värdefull litterär produktion på det svenska språket. En ökad förbindelse med finlandssvensk kultur bör även gagna det nordiska samarbetet. Vid fördelningen av nu ifrågasatt anslag kunde exempelvis Svenska akademien eller »Samfundet De Nio» lämna anvisningar. Hos Svenska litteratursällskapet i Finland torde härvid också kunna påräknas erforderlig sakkunskap.

Under återopande av vad vi här anfört hemställa vi,

att riksdagen för understöd åt finlandssvenska skönlitterära författare ville under riksstatens åttonde huvudtitel för budgetåret 1951/52 anvisa ett reservationsanslag av 5 000 kronor.

Stockholm den 23 januari 1951.

R. Lundqvist.

Martin Söderquist.

Hardy Göransson.

P. G. Lundgren.

Erik Arrhén.

Ture Nerman.
